

T.C. BUENOS AIRES BÜYÜKELÇİLİĞİ TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

26 Kasım 2015

ARJANTİN'DE GERÇEKLEŞTİRİLEN CUMHURBAŞKANLIĞI SEÇİMLERİ VE SONRASINDAKİ GELİŞMELER

22 Kasım 2015 Pazar günü, Arjantin'in demokratik tarihinde ilk kez ikinci tur Cumhurbaşkanlığı seçimleri gerçekleştirilmiştir. Söz konusu seçimlerin resmi sonuçlarına göre, muhalefet adayı Mauricio Macri ülkenin yeni Cumhurbaşkanı olmuştur. Anayasa uyarınca, mevcut Cumhurbaşkanı'nın yönetimi 10 Aralık 2015 tarihinde devretmesi öngörülmektedir.

Seçim Öncesi Taahhütler

Seçim öncesi süreçte adayların yaptıkları açıklamalarda Macri, ülkenin yönetimini devralması durumunda ekonomik konularda;

- vatandaşların döviz satın almasına uygulanan yasağı hemen kaldıracağını,
- ithalat üzerindeki kısıtlamaları aşamalı olarak kaldıracağını,
- döviz kurunun piyasa koşullarında oluşması politikasını uygulayacağını,
- buğday ve mısır ihracatından tahsil edilen ihracat vergisini kaldıracağını,
- soya ihracatından alınan %35 düzeyindeki verginin ilk aşamada %30 düzeyine indirileceğini ve müteakip yıllarda her sene %5 oranında azaltılacağını,
- iki yıl içerisinde enflasyonun tek haneli seviyeye düşürüleceğini,
- 2001 yılından kalan borç sorunu kapsamında davacı fonlar ile uzlaşmanın yollarını arayacağını, buna yönelik olarak borç indirimi ve ödemelerin taksitler halinde gerçekleştirilmesini talep edeceğini,

taahhüt etmiştir.

Macri dışişlikiler konusunda da diğer hususların yanısıra, Mercosur'a olan bağlılığını teyid etmiş, Brezilya (Cumhurbaşkanı olduktan sonraki ilk resmi ziyaretini Brezilya'ya gerçekleştireceğini ifade etmiştir), AB ve ABD ile ilişkilerin geliştirileceğini, ÇHC ve Rusya ile son zamanlarda akdedilmiş olan anlaşmaların gözden geçirileceğini vaat etmiştir.

Seçim Sonrası Açıklamalar

Mauricio Macri, seçilmesi sonrasında 23 Kasım Pazartesi günü sabahı yaptığı ilk basın toplantısında, şahıs ismi zikretmeksizin, Gelirler ve Maliye Bakanlığı ihdas edeceğini ve ekonomik kabineyi şekillendirmek için altı Bakanlığın söz konusu olacağını beyan etmiştir. Eski yönetim döneminde muzdarip olunan, Ekonomi Bakanı'nın aşırı güçlü bir konumda bulunması durumuna düşmekten kaçınabilmek için, Ekonomi Kabinenin oluşturulmasının hedeflendiğini açıklayan yeni Cumhurbaşkanı, Maliye Bakanlığı'na ek olarak, koordineli bir şekilde çalışacak beş Bakanlık daha (Çalışma, Enerji, Üretim, Ulaştırma, Tarım) bulunacağını belirtmiştir.

Ayrıca, Arjantin'in güvenilir bir bilgilendirme sisteminin varolmadığını ve Merkez Bankası dahil olmak üzere gerçek mevcut mali durumun ne olduğunu saptamaya ihtiyaç bulunduğunu vurgulayan Macri, önümüzdeki günler için sabırlı olunmasını talep etmiştir.

Macri, basın toplantısında, göreve atanmasının siyasi bağlantıları ile yakından ilgili olduğu gerekçesiyle Merkez Bankası Başkanı Vanoli'nin görevine devam etmesinin uygun görülmediğini açıklamıştır. Buna mukabil, devlet kontrolündeki enerji firması YPF'nin CEO'su Miguel Galuccio'nun görevine devam edip etmeyeceği konusunu yeni Enerji Bakanı'nin değerlendireceği bilgisini vermiştir.

Macri ayrıca, tek bir döviz kurunun varolacağını, Dolar yasağının kaldırılması gerektiğini, gelir vergisi konusunda bazı değişiklikler yapılacağını ve ihracat vergisinin kaldırılacağını belirtmiştir.

Diğer taraftan, Cumhurbaşkanı Macri, muhalafet liderini hapsederek Mercosur'un demokrasi maddesini ihlal etmesi nedeniyle, görevi devralacağı 10 Aralık 2015 tarihinden sonra Venezüela'nın blok üyeliğinin askıya alınmasını teklif edeceğini beyan etmiştir. Ek olarak, Mercosur üyeleri ve AB ile ilişkilerin geliştirileceğini ve Arjantin'in dünyaya açılacağını vurgulamıştır.

Yeni Kabine

Seçilmesi sonrasında Macri tarafından yapılan açıklamalar çerçevesinde, 26 Kasım 2015 Perşembe günü itibariyle, yeni yönetim kapsamında atanacağı beyan edilmiş olan kişiler ve görevleri aşağıda listelenmektedir:

Bakanlar Kurulu Başkanı	: Marcos Peña
İçişleri Bakanı	: Rogelio Frigerio
Dışişleri Bakanı	: Susana Malcorra
Maliye Bakanı	: Alfonso Prat Gay
Eğitim Bakanı	: Esteban Bullrich
Adalet İnsan Hakları Bakanı	: Germán Garavano
Sağlık Bakanı	: Jorge Lemus
Üretim Bakanı	: Francisco Cabrera
Tarım Bakanı	: Ricardo Buryaile
Ulaştırma Bakanı	: Guillermo Dietrich
Enerji ve Madencilik Bakanı	: Juan José Aranguren
Turizm Bakanı	: Gustavo Santos
Bilim ve Teknoloji Bakanı	: Lino Barañao
Çevre Bakanı	: Sergio Bergman
Güvenlik Bakanı	: Patricia Bullrich
Sosyal Kalkınma Bakanı	: Carolina Stanley
Kültür Bakanı	: Pablo Avelluto
Savunma Bakanı	: Julio Martínez
Modernizasyon Bakanı	: Andrés Ibarra
Haberleşme Bakanı	: Oscar Aguad
Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreteri	: Fernando de Andreis

Ayrıca, Ulusal Kamu Gelirleri İdaresi (AFIP) Başkanı olarak Alberto Abad'ın atanacağı ve Merkez Bankası Başkanı olarak Federico Sturzenegger'e görev verilmesinin öngörüldüğü açıklanmıştır.

Atanacağı belirtilen kişilerin kısa özgeçmişlerinin yer aldığı İngilizce haber örneği, faydalı olabileceği düşüncesiyle ekte sunulmaktadır.

Basına Yansıyan Gelişmeler ile Muhtelif Ekonomistlerin ve Sektör Temsilcilerinin Değerlendirmeleri

Yeni yönetimin çözümlemesi gereken en önemli ekonomik sorunlar arasında döviz kuru, sermaye üzerindeki kontroller ve tarım ürünleri ihracatından tahsil edilen vergiler belirtilmektedir.

Seçim sonrasında basında yer alan haberlerde, seçim öncesi süreçte sektör tarafından bilinçli olarak ihraç edilmeyen ve depolarda muhafaza edilen soya hasadının, ihracat vergilerinde yapılacak lehte bir değişiklik sonrasında fiilen ihraç edilmeye başlanılmasının beklendiği ve bu çerçevede çok kısa vadede yaklaşık 8 milyar Dolar gelir sağlanabileceği hususlarına yer verilmiştir.

Sermaye üzerinde uygulanan kısıtlama ve kontrollerin kaldırılmasının yatırımcının güvenini kazanmak açısından önem taşıdığı vurgulanmaktadır.

Döviz kuru üzerindeki baskının kaldırılacağına ve piyasa koşulları tarafından belirlenen tek bir döviz kuruna dair açıklamaların kaçınılmaz bir şekilde devalüasyonu işaret ettiği ve bu durumda %35'lere varan bir devalüasyon beklenilebileceği dile getirilmektedir. Bu tür bir gelişmenin orta ve uzun vadede, özellikle tarım sektöründe kaybedilmiş olan rekabet gücünün kazanılmasına katkı sağlayacağı yorumları getirilmektedir. Bununla birlikte, resmi döviz kuru ile piyasa kuru arasındaki farkın %60'lar civarında seyrettiği ülkede döviz kuru üzerindeki kısıtlamaların hemen kaldırılmasının, halen %20'nin üzerinde enflasyon oranına sahip ülkede, fiyat artışlarının kontrolden çıkmasına yol açması tehlikesine de dikkat çekilmektedir. Böylesi bir durumda, satın alma gücünün azalmasına bağlı olarak tüketimin düşmesi ve ekonomik büyümenin iyice yavaşlamasının söz konusu olabileceği dile getirilmektedir.

Seçimleri az bir puan farkıyla kazanan Macri, istediği reformları yapabilmesi için hem yasama sürecinde, hem de eyalet düzeyinde mutlaka işbirliğine gitmek zorunda kalacaktır. Zira, Kongre'de çoğunluğa sahip bulunmayan Macri'nin işleyen bir sistem yaratabilmesi için, yarısı Kirchner yanlısı olan eyaletlerin yöneticileri ile de uzlaşması gerekeceği belirtilmektedir.

Macri'nin, görevi devralmasına sadece 17 günlük bir sürenin var olduğu kısa bir dönemde, yatırımcıların güvenini kazanacak, sermayenin girişini mümkün kılacak, kamunun çıkarlarını gözetken ve firmaların seçim nedeniyle bir süredir askıya aldıkları faaliyetlerine devam etmesini sağlayacak yönetimi oluşturması ihtiyacının mevcut olduğu belirtilmektedir.

Yapılandırılmış borç ödemeleri bakımından kısa vadede yeni yönetimi zorlayacak bir taksit ödemesi bulunmamaktadır. Bu itibarla, bu konunun kısa vadede baskı yaratan unsurlardan biri olmayacağı yorumları yapılmaktadır.

2001 yılından kalan borç sorunu kapsamında genel hatları ile mahkeme kararıyla davacı fonlara yapılması hükmedilmiş olan ödeme bakımından yabancı bankaların garantörlük etmesi ve böylelikle ülkenin uluslararası fon temin edebilmesinin planlandığı dile getirilmektedir.

Macri'nin dış politikaya ilişkin açıklamaları ve ABD yönetiminin tebrik mesajlarının içeriği dikkate alındığında, Arjantin'in hem ABD, AB gibi büyük ekonomik aktörler ile ilişkilerini-eski yönetimin tam tersine- geliştirme niyetini taşıdığı, hem de Mercosur içinde görülmeye alışılmış olan bazı ittifaklarda değişikliklere gideceğini söylemek yanlış olmayacaktır.

Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Moody's, Cumhurbaşkanlığı seçimlerini Macri'nin kazanması sonrasında Arjantin'in kredi notunu koruyarak görünümünü "durağan"dan "pozitif"e yükseltmiştir. Kararın gerekçesi olarak Macri'nin, sürekli ve net bir şekilde kendi yönetimi döneminde piyasa dostu politikaların uygulanacağını belirtmiş olması gösterilmiştir. Daha önceki değerlendirmelerinde olduğu gibi bu kez de Moody's, Arjantin'in kredi notunda olası bir yükselmenin, temel olarak, borç sorunu yaşanan davacı fonlar ile uzlaşma sağlanması sonrasında mümkün olabileceğini vurgulamıştır. Diğer kredi derecelendirme kuruluşu Standard&Poor's'un, seçim sonuçlarının kredi notu üzerinde bir etkisi olmayacağını, not yükseltilmesinin davacı fonlar ile uzlaşılması sonrasında değerlendirilebileceği hususunu belirttiği basına yansımıştır.

Seçimler sonrasında gerek uluslararası platformda, gerekse ülke içinde, Arjantin'in geleceğine dair olumlu bir beklentinin var olduğu gözlenmektedir. Macri'nin izleyeceğini belirttiği ekonomik politikaların ülkeyi uzun zamandır içinde bulunduğu darboğazdan çıkartmaya katkı sağlayacağı dile getirilmekle birlikte, devalüasyon-enflasyon unsurlarının ekonomi üzerindeki etkisinin çok iyi hesaplanmasının ve uygulanacak politikaların bu unsurların etkileri etrafında şekillendirilmesinin hayati önem taşıdığına dikkat çekilmektedir.

Ülkemizin Arjantin'e ihracatı bakımından önem taşıyan ithalat izin sisteminin (DJAI) akıbeti konusunda, müteakip Hükümette yer alacak yetkililer tarafından, Dünya Ticaret Örgütü'nün ilgili Panel kararları uyarınca esasen 2015 yıl sonunda kaldırılacağı zaten taahhüt edilmiş olan sistemin uygulanmasına son verileceği, bununla birlikte, yerli üretimin korunabilmesini teminen başka mekanizmaların ihdas edileceği yönünde açıklamalar yapılmıştır.

Arz olunur.

EK: Haber örneği (İng.) (3 sf.)